

Sygn. akt II K 30/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Limanowej II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Marek Kulik

Protokolant: st. sekr. sąd. Jolanta Surdziel

w obecności Prokuratora: Anny Berdzik

po rozpoznaniu dnia 4.04.2016r. sprawy karnej:

W. T. (1) syna J. i A. zd. P.

ur. (...) w P.

oskarżonego o to, że:

w okresie od 3 lutego 2015r. do 4 listopada 2015r. w S. rejonu (...) udaremniał upoważnionym pracownikom Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w L. dokonanie prawnej czynności kontrolnej budynku mieszkalnego ozn. nr 180 znajdującego się na działce ewidencyjnej nr (...) celem zajęcia stanowiska w sprawie zagrożeń wynikających z użytkowania tego budynku poprzez nieudzielenie zgody przeprowadzenie takiej kontroli

- to jest o przest. z art. 91 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo Budowlane

I. Uznaje oskarżonego W. T. (1) za winnego popełnienia zarzuconych mu czynów, przy czym przyjmuje, że oskarżony udaremnił przeprowadzenie czynności kontrolnych w dniach 3.02.2015r., 4.09.2015r. i 4.11.2015r., zaś czyny te stanowiły ciąg przestępstw, tj. uznaje oskarżonego za winnego popełnienia przestępstw z art. 91 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7.07.1994r. Prawo budowlane w zw. 91 § 1 k.k. i na mocy powołanych przepisów ustaw wymierza oskarżonemu karę 2 (dwóch) miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 (dwudziestu czterech) godzin w stosunku miesięcznym

II. Na zasadzie art. 627 kpk zasądza od oskarżonego W. T. (1) na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w wysokości: 70 zł (siedemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu wydatków oraz 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem opłaty.

II K 30/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 4 kwietnia 2016 roku

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W. T. (1) jest właścicielem budynku mieszkalnego zlokalizowanego na działce ewidencyjnej o numerze (...) położonej w miejscowości S., Gmina D., w którym mieszka wraz z rodzicami. W 2010 roku Gmina D. prowadziła remont drogi, która przebiega po opisaną powyżej posesji oskarżonego. W Sądzie Okręgowym w Nowym Sączu toczy się sprawa o odszkodowanie z powództwa W. T. (1) przeciwko Gminie D. za szkody wynikłe w czasie tego remontu. Dla opisaną powyżej nieruchomości w 2012 roku została założona przez Instytut (...) w K. Karta dokumentacyjna osuwiska. Pismem z dnia 20 grudnia 2014 roku W. T. (1) zwrócił się do Urzędu Gminy w D.o przydzielenie mieszkania

zastępczego, z uwagi, iż jego dom znajdował się w złym stanie i groziło mu zawalenie. W związku z otrzymanym wnioskiem o przydzielenie mieszkania zastępczego Urząd Gminy w D.zwrócił się do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w L. z prośbą o dokonanie kontroli i zajęcie stanowiska w sprawie zagrożeń wynikających z użytkowania budynku zamieszkiwanego przez W. T. (1) i jego rodziców.

/dowody: kopia karty dokumentacyjnej osuwiska k. 44-47, pismo W. T. do UG k.40, pismo UG do (...) k.17, zeznania świadków: D. M. k. 54/1-55 i k. 5-6 zbiór C, A. M. k. 7-8 zbiór C, D. P. k. 54/1 i k. 2-3 zbiór C, pismo SO w Nowym Sączu k. 15, wyjaśnienia oskarżonego k.32-33 (akta dochodzenia), k.54-54/1 (akta sądowe)/

Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego powiadomił W. T. (1) o tym, iż w dniu 03.02.2015 r. odbędzie się kontrola w celu sprawdzenia stanu faktycznego na jego działce. Jednocześnie wezwano go do osobistego udziału w kontroli lub przez ustanowionego pełnomocnika oraz do udostępnienia posiadanych dokumentów mogących mieć wpływ na przeprowadzaną kontrolę. W dniu 03.02.2015 roku, kiedy pracownicy (...) zamierzali przystąpić do czynności kontrolnych W. T. (1) nie wyraził na to zgody „ze względu na toczące się postępowanie sądowe w Sądzie Okręgowym w Nowym Sączu”. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w L. wezwał zatem oskarżonego do przedłożenia protokołów z okresowych kontroli budynku mieszkalnego. W odpowiedzi na powyższe wezwanie W. T. (1) oświadczył, iż „do zakończenia sprawy, która toczy się w sądzie nie będzie udostępniał żadnych danych”.

/dowody: zawiadomienie o kontroli z dnia 23.01.2015r., protokół nr (...) k. 5, pismo (...) z dnia 05.02.2015r. k. 6, pismo (...) z dnia 09.03.2015 r. k.7, pismo W. T. z dnia 17.03.2015r. k. 8, zeznania świadka D. P. k. 54/1 i k. 2-3 zbiór C, wyjaśnienia oskarżonego k.32-33 (akta dochodzenia), k.54-54/1 (akta sądowe)/

Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w L. wyznaczył nowy termin kontroli na dzień 04.09.2015r., o czym W. T. (1) został powiadomiony. W dniu 04.09.2015 roku W. T. również nie wyraził zgody na przeprowadzenie czynności kontrolnych, wobec czego do kontroli nie doszło i ponownie wezwano oskarżonego o przedłożenie protokołów z przeglądów okresowych, czego oskarżony nie uczynił.

/dowody: zawiadomienie o kontroli z dnia 13.08.2015r. k 9, pismo W. T. z dnia 24.08.2015r. k. 10, protokół nr (...) k.11, zeznania świadka D. P. k. 54/1 i k. 2-3 zbiór C, wyjaśnienia oskarżonego k.32-33, k.54-54/1/

(...) w L. kolejny raz wyznaczył termin kontroli na dzień 04.11.2015r. Wyznaczona po raz trzeci kontrola również nie doszła do skutku z takich samych przyczyn, jak i poprzednie, tj. nie wyrażanie zgody W. T. (1) na jej przeprowadzenie.

/dowody: zawiadomienie z dnia 14.10.2015r. k. 13, pismo W. T. z dnia 26.10.2015r. k. 14, protokół nr (...) z dnia 04.11.2015r. k. 2, zeznania świadka D. P. k. 54/1 i k. 2-3 zbiór C, wyjaśnienia oskarżonego k.32-33, k.54-54/1/

Oskarżony W. T. (1) jest bezrobotny, mieszka wraz z niepełnosprawnymi rodzicami, utrzymuje się z zasiłku opiekuńczego w wysokości około 500 złotych miesięcznie. Posiada wykształcenie średnie, ukończył Policealne Studium w K., z zawodu jest elektromonterem urządzeń przemysłowych. Jest kawalerem i nie posiada dzieci. Jest właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni 3,2 ha w miejscowości S.. Nie był dotychczas karany.

/dowody: wyjaśnienia oskarżonego k.32-33, k.54-54/1, karta karna k. 78, informacja z rejestru podatkowego k. 79, informacja o dochodach k. 83, 84/

Oskarżony W. T. (3) składając wyjaśnienia podał, iż nie przyznaje się do popełnienia zarzucanego mu czynu, lecz zarówno podczas składania wyjaśnień w KP w T. w dniu 17 grudnia 2015 roku, jak i przed sądem na rozprawie w dniu 4 kwietnia 2016 roku potwierdził, że nie wyraził zgody na przeprowadzenie kontroli przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w L.. Podał, że pismem z dnia 01.06.2010r. zwracał się już do (...) w L. o zajęcie stanowiska i dokonanie kontroli w sprawie uszkodzenia jego budynku w wyniku wadliwie przeprowadzonego remontu drogi przebiegającej bezpośrednio po jego posesji. Wskazał, że otrzymał odpowiedź, z której wynikało, że nic się nie stało i nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości. Podał, że zwracał się także do Urzędu Gminy w D.w tej sprawie i również otrzymał odpowiedź, że nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości. Oskarżony następnie wskazał, że w 2011 roku

zwrócił się ponownie do Urzędu Gminy w D. z prośbą o „skierowanie” rzeczoznawcy, biegłego, który mógłby sporządzić opinię, a w związku z brakiem reakcji ze strony Urzędu Gminy był zmuszony wystąpić do sądu z pozwem cywilnym o odszkodowanie. Wskazał, że sprawa o odszkodowanie jest nadal w toku w Sądzie Okręgowym w Nowym Sączu i w tej sprawie byli już powoływani biegli z zakresu geologii i budownictwa lecz nie ma jeszcze rozstrzygnięcia w tej sprawie. Oskarżony podał również, że nie wie z jakiego powodu obecnie toczy się postępowanie administracyjne wobec niego w (...) w L., skoro w tej samej sprawie toczy się sprawa sądowa. Na rozprawie w dniu 4 kwietnia 2016 roku oskarżony podtrzymał powyższe wyjaśnienia i dodatkowo wskazał, że nie wpuszczał urzędników budowlanych na teren swojej posesji, ponieważ uważał, że nie mają powodów i podstaw prawnych do prowadzenia czynności kontrolnych do czasu, dopóki nie zakończy się sprawa cywilna z jego powództwa o odszkodowanie. Podał, że odmówił urzędnikom wpuszczenia ich do budynku, bo nie mieli na to zgody sądu, wskazał również, że w dalszym ciągu nie będzie wpuszczał urzędników budowlanych, „bo oni tylko wprowadzają ferment w prowadzonej (...) sprawie”.

/dowód: wyjaśnienia oskarżonego k. 54-54/1 (akta II K 30/16) i k.32-33/1 (akta Ds. 1489/15)./

Wyjaśnienia oskarżonego W. T. (3) sąd ocenił, jako wiarygodne, co do faktu, że nie zezwalał urzędnikom na przeprowadzenie czynności kontrolnych. Generalnie oskarżony nie kwestionował tego, że w dniach 03.02.2015r., 04.09.2015r. i 04.11.2015r. udaremnił pracownikom Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w L. przeprowadzenie czynności kontrolnych poprzez niewyrażenie zgody na przeprowadzenie takiej kontroli. Te wyjaśnienia oskarżonego korespondowały z zeznaniami urzędnika (...) w L. D. P. oraz z dowodami z dokumentów w postaci zawiadomień, protokołów oraz pism, a także zeznaniami inspektora Urzędu Gminy w D.D. M.. Wyjaśnienia oskarżonego w pozostałym zakresie, a w tym m.in. dotyczące tego, iż oskarżony zwracał się już do (...) w L. o zajęcie stanowiska i dokonanie kontroli w sprawie uszkodzenia jego budynku w wyniku wadliwie przeprowadzonego remontu drogi również zostały ocenione jako wiarygodne, gdyż dodatkowo zostały potwierdzone przedłożonymi przez oskarżonego pismami (k.34, 35), niemniej jednak te okoliczności nie miały znaczenia w niniejszej sprawie, tym bardziej, że dotyczyły innej sytuacji, tj. odszkodowania, jakiego domagał się oskarżony, nie zaś jego wniosku o przyznanie lokalu zastępczego. Oceniając wyjaśnienia oskarżonego sąd miał na uwadze, że nie przyznanie się oskarżonego do zarzucanego mu czynu, co było wyłącznie konsekwencją tego, że oskarżony podejmowanych przez siebie działań nie ocenił, jako sprzecznych z prawem, lecz jako uzasadnionych koniecznością zakończenia sprawy cywilnej o odszkodowanie, a w związku z tym koniecznością wyrażenia zgody sądu na przeprowadzenie czynności kontrolnych przez (...). Ten subiektywny sposób postrzegania sytuacji przez oskarżonego nie doprowadził jednak do podważenia jego wyjaśnień, gdyż nie kwestionował on tego, że nie zezwalał na przeprowadzenie kontroli przez pracowników Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w L., czym trzykrotnie udaremnił jej przeprowadzenie.

Stan faktyczny niniejszej sprawy był zatem w zasadzie był bezsporny, skoro oskarżony W. T. (1) przyznał się do tego, iż trzykrotnie nie wpuszczał na teren swojej posesji urzędników budowlanych mających przeprowadzić czynności kontrolne.

Zeznaniom inspektora Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w L. D. P. sąd dał wiarę w całości, gdyż korespondowały one z zeznaniami inspektora Urzędu Gminy w D., wyjaśnieniami oskarżonego, a także dowodami z dokumentów opisanymi powyżej.

Zeznania inspektora Urzędu Gminy w D.D. M. sąd również ocenił, jako wiarygodne i w pełni korespondujące z pozostałymi dowodami oraz wyjaśnieniami oskarżonego. Świadek ten potwierdził m.in., iż oskarżony złożył wniosek o przyznanie mieszkania zastępczego, co też było przyczyną wystąpienia do (...) w L. o przeprowadzenie kontroli.

Zeznania pracownika Urzędu Gminy w D.A. M. również były w pełni wiarygodne, jednak świadek ten nie przedstawił informacji mających istotne znaczenie w kwestii rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Dokonując ustaleń faktycznych w sprawie sąd oparł się również na zgromadzonej dokumentacji w postaci zawiadomień o terminach kontroli, protokołach kontroli, pismach oskarżonego, pismach Powiatowego Inspektoratu

Nadzoru Budowlanego w L.. Ponadto Sąd oparł się na zeznaniach inspektora nadzoru budowlanego D. P. i inspektora Urzędu Gminy w D.D. M., a także wyjaśnieniach oskarżonego, który potwierdził, że nie wyrażał zgody na przeprowadzenie czynności kontrolnych przez pracowników (...) w L..

Sąd zważył, co następuje:

Sąd nie miał wątpliwości, że oskarżony swoim zachowaniem wyczerpał znamiona czynu z art. 91 ust. 1 pkt. 1 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane w zw. z art. 91 § 1 kk.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że jednym z podstawowych instrumentów służących prawidłowemu użytkowaniu obiektów budowlanych jest nałożenie na właścicieli i zarządców obowiązków związanych z zapewnieniem przeprowadzenia kontroli stanu technicznego przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia, co wynika z przepisów Prawa budowlanego. Prawo to upoważnia organy nadzoru budowlanego do wydawania nakazu przeprowadzenia kontroli obiektu budowlanego, zaś zgoda sądu na przeprowadzenie czynności kontrolnych przez organy nadzoru budowlanego nie jest wymagana.

Natomiast art. 91 ust. 1 pkt. 1 i 2 ustawy Prawo budowlane penalizuje zachowania polegające na udaremnianiu określonych ustawą czynności właściwych organów. Czynność sprawcza z art. 91 ust 1 pkt. 1 ustawy Prawo budowlane określona została jako udaremnianie, przez które należy rozumieć całkowite uniemożliwienie przeprowadzenia czynności kontrolnych, m.in. poprzez niewpuszczenie na teren lub do obiektu, który ma być skontrolowany. Jest to przestępstwo materialne, w którym skutek polega na udaremnieniu czynności kontrolnych. Aby powstała odpowiedzialność karna na podstawie art. 91 ust. 1 pkt 1, musi zostać spełniona przesłanka skutku - istotą udaremnienia jest bowiem podjęcie przez sprawcę czynności faktycznych, których skutkiem jest brak możliwości wykonania przez organ określonej czynności.

Niewątpliwym jest, że upoważnieni pracownicy Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w L. mieli prawo przeprowadzenia kontroli na nieruchomości oskarżonego W. T. (1), a on zaś miał bezwzględny obowiązek udostępnienia obiektu oraz dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia kontroli. W przekonaniu sądu ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego jednoznacznie wynika, że oskarżony W. T. (1) swoimi zachowaniami podjętymi w dniach 03.02.2015 roku, 04.09.2015 roku i 04.11.2015 roku udaremniał dokonanie określonych ustawą czynności inspektorów Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w L. w postaci kontroli w celu zajęcia stanowiska w sprawie zagrożeń wynikających z użytkowania budynku w ten sposób, że nie wyrażał zgody na przeprowadzenie przez pracowników (...) kontroli, pomimo każdorazowego prawidłowego poinformowania go o terminach kontroli, co wypełniło znamiona przestępstwa z art. 91 ust 1 pkt. 1 ustawy Prawo budowlane. Podkreślenia wymaga, iż poglądy oskarżonego, że (...) nie ma powodów i podstaw prawnych do przeprowadzenia czynności kontrolnych do czasu, dopóki nie zakończy się sprawa sądowa o odszkodowanie nie są uzasadnione. Sprawa sądowa, na którą to powoływał się oskarżony zarówno podczas nie wyrażania zgody na przeprowadzenie kontroli w dniach 03.02.2015 r., 04.09.2015 r. i 04.11.2015 r., jak i składając wyjaśnienia na policji w dniu 17 grudnia 2015 roku oraz przed sądem w dniu 4 kwietnia 2016 roku, dotyczy odszkodowania za szkody wyrządzone przy wykonywaniu remontu drogi w 2010 roku, natomiast przeprowadzenie kontroli w niniejszej sprawie miało na celu zajęcie przez (...) w L. stanowiska odnośnie zagrożeń wynikających z użytkowania budynku oskarżonego. A zatem, sprawa tocząca się w sądzie cywilnym nie ma żadnego związku z kontrolą, która miała zostać przeprowadzona. Niewątpliwie kontrola, o jakiej mowa, miała związek ze złożonym przez samego wnioskodawcę oskarżonego o przyznanie mieszkania zastępczego, a zatem działania Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w L. nie zawierało żadnych elementów bezprawności i było działaniem w granicach prawa (taka ocena sądu karnego w pełni pokryła się zatem z oceną sądu cywilnego zawartą w wyroku SR w Limanowej o sygn. I C 573/15 i jego uzasadnieniu- k. 74-77). Skoro zatem kontrolne działania urzędników budowlanych były prawnie umocowane, to argumenty oskarżonego, że nie wpuszczał urzędników „bo nie mieli na to zgody sądu” oraz, że urzędnicy (...)nie mają powodów i podstaw prawnych do prowadzenia czynności kontrolnych do czasu, dopóki nie zakończy się sprawa cywilna”, nie mogły stanowić skutecznej linii obrony oskarżonego.

Oskarżony zatem dopuścił się trzech przestępstw, które popełnił w dniach 3 lutego 2015 roku, 4 września 2015 roku oraz 4 listopada 2015 roku tj. w krótkich odstępach czasu, a jego zachowanie za każdym razem było podobne, co uzasadnia kwalifikację tych czynów, jako ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k.

Sąd uznał stopień społecznej szkodliwości czynów przypisanych oskarżonemu W. T. (1) za znaczny. Swoim zachowaniem oskarżony naruszył dobro prawne chronione przepisem art. 91 ust 1 pkt 1 Prawa budowlanego, jakim jest niezakłócone wykonywanie czynności kontrolnych w zakresie przestrzegania przepisów Prawa budowlanego. Oskarżony działał umyślnie, w zamiarze bezpośrednim, bowiem logika zdarzeń wskazuje na przemyślane, założone z góry działanie, mające na celu uniemożliwienie przeprowadzenia kontroli na realizowanym obiekcie. Co więcej, oskarżony nadal zapowiada, że swego postępowania nie zmieni.

Wymierzając oskarżonemu karę, sąd kierował się dyrektywami zawartymi w art. 53 k.k. uwzględniając przede wszystkim znaczny stopień jego winy i taki sam stopień społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu oraz długotrwałość i uporczywość jego działania. Z tych powodów sąd wymierzył oskarżonemu karę 2 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 godzin w stosunku miesięcznym. Wykonanie tej kary powinno przekonać oskarżonego do przestrzegania porządku prawnego, a zatem oddziałać na niego w sposób skutecznie prewencyjny.

Kierując się treścią przepisu zacytowanego w pkt. II wyroku sąd zasądził od oskarżonego koszty sądowe tytułem zwrotu wydatków w wysokości 70 zł oraz tytułem opłaty kwotę 60 zł. W tym zakresie Sąd wziął pod uwagę w szczególności sytuację majątkową oskarżonego oraz, że nie wymierzono oskarżonemu kary grzywny.

Sędzia Marek Kulik